

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי י' שבט תשפ"ג | דף היומי בבלי: נזיר ט | דף הכולל: נדרים נג.
דף היומי בהלכה: מסימן צ"ד סעיף ט' עד סימן צ"ה סעיף ד'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ו' וידעתי' עד 'ואסביר'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ספר ארחות צדיקים הקדמה "וכל הדעות"



התחלתי לעלעל בסידור, מה אני יכול לעשות
עם סידור באמצע היום? שחרית כבר התפללתי,
מנחה אתפלל בהמשך... אין בסידור הזה
פרקי אבות וגם לא תהילים... מצאתי! אגרת
הרמב"ן... אני באמת זקוק לישועה גדולה



כוחה של קריאת אגרת הרמב"ן, סיפור אמיתי מהתקופה האחרונה

עובר הפעם את הטסט בהצלחה וממשיך לחיים ולשלום עד
הפעם הבאה.

הסיפור הזה עולה לי בסך הכל תוספת כ-30 שקלים עבור
טסט חוזר. מי יודע כמה זה חוסך לי מהאבחון של המוסכניק...
כך עשיתי גם הפעם, אבל היתה בעיה רצינית. בגיליון
ההרשעות' של הרכב הופיע גם שזיהום האוויר הנפלט ממנו
עולה את המותר.

"זאת בעיה רצינית", אמר המוסכניק, "זה יכול לעלות מאוד
יקר. אבל שמע, אני מזיז קצת פה את הווסת של המאיץ, האוטו
ישמיע קול נהמה כאילו הוא מתאמץ מאוד גם אם אתה לא
תאמץ אותו בכלל, וכך אולי יצא קצת פחות זיהום מהאגוז בזמן
הבדיקה. אחרי הטסט תחזור ואני אסדר לך את זה, וזה יעלה לך
50 שקלים בלבד".

הגעתי לטסט, היה תור ארוך של מכוניות, ופתאום נזכרתי
שיש לי סידור באוטו, לפני כמה ימים נתתי כמה שקלים ליהודי
שעמד בצומת כדי לזכות את ישראל במצוות, ובתמורה הוא נתן
לי סידור יפה.

התחלתי לעלעל בסידור, מה אני יכול לעשות עם סידור
באמצע היום? שחרית כבר התפללתי, מנחה אתפלל בהמשך...
אין בסידור הזה פרקי אבות וגם לא תהילים...
מצאתי! אגרת הרמב"ן... אני באמת זקוק לישועה גדולה.

יחיאל ורטהיימר

את הסיפור הבא קיבלנו בתיבת התגובות של 'הפותח', מקורא
נאמן:

הייתי צריך לעבור 'טסט' שנתי עם הרכב, במסגרתו בודקים
אם הרכב תקין ועומד בכל הדרישות כדי שיוכל להמשיך ולנסוע
על כבישי ארצנו.

מאחר והרכב שלי ישן נושן, ומאחר ולא התברכתי בשלב זה
של חיי בכסף מיותר, ומאחר שלחלק מבעלי המוסכים יצא שם
של כאלו שעושים לפעמים טיפולים לא דחופים, בלשון המעטה,
וגובים עליהם שכר מלא, החלטתי ללכת בכיוון ההפוך מרוב
הנהגים.

במקום לגשת למוסך ולהכין את האוטו לטסט, אני ניגש
לטסט ומכין את האוטו למוסך.

אני משלם את האגרה ועולה על המסלול מתוך ידיעה ברורה
שהרכב צפוי להיכשל בטסט. מה אני מרוויח? שבסוף המסלול
אני מקבל גיליון מסודר עם כל העניינים הטעונים תיקון.

לאחר מכן אני בא למוסך עם הגיליון ממכון הרישוי, ומבקש
מהמוסכניק: "שים לי שמן הגה, תחליף לי את הנורות בפנס
הימיני האחורי, תחליף שני צמיגים קדמיים, ותדאג שהנורות
מנוע' שדולקת ב'דשבורד' תהיה כבויה בבקשה...".

המוסכניק עושה את המוטל עליו ואני חוזר למכון הטסטים,

זה ירד לעומת הפעם הקודמת? זה יעבור בשלום?".
וזאת היתה התשובה שלו: "לא אחי, הזיהום גבוה עוד יותר
מהפעם הקודמת, אבל אני אעביר אותך למרות זאת, אתה נראה
לי איש טוב, לא מגיע לך לשלם כל כך הרבה בשביל זה".
כשחזרתי למוסך שאל אותי הבעלים: נו... איך עבד הפטנט
שלי? עבד טוב?", אמרתי לו באותה הנימה: "לא אחי, זה לא עבד
טוב בכלל, אבל הפטנט שלי דווקא כן עבד... הוא עבד מצוין".

אמרתי אגרת הרמב"ן בכוונה גדולה, ולאחר מכן נשאתי תפילה
חרישית: אין לי כסף, גם ככה המצב שלי דחוק, כל שקל שהולך
לתיקון שלך האוטו בא על חשבון האוכל לילדים, ריבוננו של עולם
חוס ורחם עלי שאעבור את הטסט בשלום, שלא יהיה שום זיהום!!!
עליתי על המסלול, הכל היה בסדר, אבל כשהגיעה הבדיקה
של הזיהום, הדופק שלי היה בשמים...
לא יכולתי להתאפק ושאלתי את הבודק: "תגייד איך הזיהום?

כשלמדתי בישיבת סלבודקה היה שם בחור אחד שהתפרסם בתפיסתו הלקויה ובמיעוט כישרונותיו



הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על כשרונות ומנהיגים

ובאותו הקשר נספר גם את ששמעתי מגיסי מרן הגר"ח
קניבסקי זצוק"ל שפעם בא אל אביו, מרן ה'קהילות יעקב' זצ"ל,
ראש ישיבה מסוימת כדי להיוועץ בענייניו של אחד מתלמידיו
שאינו מצליח בשום אופן בלימודיו, "וכל המאמצים שאנחנו
עושים על מנת להביאו להישגים, עולים בתוהו". ראש הישיבה
סיפר שהבחור כל כך נחלש בלימודיו, עד שהנהלה החליטה
להוציאו מן הישיבה.

מרן הסטייפלער שמע את הדברים ובקש להביא אליו את
הבחור. כשהגיע, האיר לו מרן את פניו, והחל ללמוד איתו...
'קיצור שולן ערוך', והנה הבחור קולט ומבין, שואל ומשיב. כך
עברו מסימן לסימן, עד שהתלמיד ידע בשופי עשרות סימנים
בקיצור שולחן ערוך.

הסטייפלער פנה אז לראש הישיבה ואמר לו: "אם לא שידלת
את הבחור ללמוד 'קיצור שולחן ערוך' ולהגיע להישגים כפי
שנעשה אתו, אינך ראוי להיות ראש ישיבה ומורה דרך לתלמידים.
כי הגדלות והמנהיגות של האדם אינה מתחילה בדברים הגדולים,
אלא בפרטים הנחשבים לכאורה כפעוטי ערך, ודווקא משם
צומחת אישיותו של שהאדם!

(מתוך הגדה של פסח "חשוקי חמד")

כשלמדתי בישיבת סלבודקה היה שם בחור אחד שהתפרסם
בתפיסתו הלקויה ובמיעוט כישרונותיו. גם כאשר הבין פה ושם
קטעים מן הסוגיות, היה זה במינון נמוך מאד.

אם היו שואלים את חבריו איזה תפקיד הם צופים לו בעתיד,
היו הכל מנידים לו בראשם ואומרים שאין לו לכאורה כל סיכוי
להגיע לדרגה כלשהי בלימוד התורה.

ברם, לאחר עבודה מאומצת ויגיעה רבה שהשקיע הבחור ההוא
בלימודיו, השתנה מצבו והוא החל להבין ולקלוט את הסוגיות,
ובתוך זמן לא רב הפך לאחד הבחורים המצוינים של הישיבה,
וכיום הוא מוגדר כאחד הבקיאים והידענים הגדולים באומה
היהודית, ורבים מתדפקים על דלתותיו כדי להציג את שאלותיהם.
הנה למדנו שאדם אינו חייב להיוולד כשרוני, ויש בידו לעבוד
על עצמו בס"ד, להתפתח ולפתח בעצמו את תכונות המנהיגות.

כך היה גם אצל המיילדות שפרה ופועה שהיו נביאות, ולמרות
כל המעלות הכבירות המיוחסות לנביא המגיע להתפשטות
הגשמיות, מצינת התורה ומספרת שהיו משפרות את הולד,
ופועות לו, וכו'. נמצאנו למדים, שכדי להנהיג את העם היהודי
יש להתחיל בעשיית 'פעולות פשוטות', שלכאורה אין בינן ובין
המנהיגות מאומה.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת



לרגל יום ההולדת שלכם קיבלתם במתנה צ'ק נחמד מהדוד, ונזכרתם שכשהדוד הזה חגג את יום הולדתו - הסתפקתם רק באיחולים טלפוניים, אפילו לא קפצתם לביקור. בושות



הרב ד"ר עוז מרטין על האם קרה פעם שהרגשתם לא נעים לקנות במבצע?

כלפיו הכרת תודה אישית, גם אם בכפייה בלתי מודעת, ושנשאף להחזיר לו כגמולו הטוב.
כאלה אנחנו: יש לנו שאיפה לסימטריה ביחסים.
וזה טעות.

זה טעות, כי השאיפה הזו אינה מיישרת את היחסים, ולא הופכת אותם לסימטריים - אלא מעוותת אותם.

במקום זרימה טבעית של 'מה הוא צריך עכשיו' או 'מה אני יכול להעניק לו כרגע', נוסדת אצלנו מערכת שיקולים כוחנית מצד אחד וחששנית מצד שני, של 'כמה אני צריך להחזיר לו' ו'מה מתאים שאתן לו'.

ובגלל מרכיב הכפייה, לפעמים זה אפילו מידרדר ל'אני מעדיף שהוא לא יתן לי כלום כדי שלא אצטרך לשבור את הראש מה להחזיר', או 'אין לי שום עניין לתת לו, אבל אני חייב כי פעם הוא נתן לי'.

וככה נוצר הפרדוקס הבא: מערכות היחסים האישיות שלנו נעשות דומות יותר ויותר למערכת הקשרים שלנו עם החנויות - עסקיות, כלכליות ועסקיות בתחשיבי פלוס ומינוס.

רק שבעוד מול בעלי עסקים אין לנו את חוויית חוסר הנעימות, הרי שכאמור - כאן אנחנו כן סובלים מתחושת החובה וחוסר הנחת הזו, שגורמת לאובדן הנתינה הנובעת ממעיין הרצון האישי. ואתם יודעים מה, זה יותר מזה:

לא רק שיחסי נתינה סימטריים הם טעות - הם בכלל לא יכולים להיות מציאותיים.

בואו נלך לאחת הסיטואציות הכי ראשוניות ביחסים בין-אישיים: אמא והתינוק שלה.

כמה אמא נותנת לתינוק? לא שייך לכמת.

השעות הארוכות של הטיפול בקטנטן, הכוחות האדירים שמושקעים בו, הסבלנות שמגויסת גם כשנשארו ממנה רק פירורים, הוויתורים האינסופיים על נוחות ורצונות, ההתגברות על עייפות קורעת למען שלוותו של הקטן; מדובר בנתינה עצומה. והנה, כשהתינוק בערך בן שלושה חודשים, יום אחד הוא מחייך לאמא.

והיא מרגישה שבשביל החיך הזה - הכל היה שווה.

אף אי-שוויון לא יצליח להכיל את חוסר הסימטריה הזו, של אינספור נתינות גדולות וקטנות למול חיך אחד.

אבל בשביל אמא, החיך הזה הוא לא רק חיך. הוא עונה על

מבצעים והנחות הם יצורים נחמדים, הלא כך? עובדה שכולנו אוהבים מהם ככל היותר. 'קנה אחד קבל את השני חינם?' קנינו. 'השני בשקל?' לקחנו. 'שלוש בעשר?' תן לנו חמש-עשרה, תודה. עכשיו שאלה:

האם קרה פעם שהרגשתם לא נעים לקנות במבצע?

'לא נעים?!' אתם, מן הסתם, משתאים, 'למה לא נעים?'

תשמעו, בכל זאת, שילמתם רק עשרים שקלים וקיבלתם בתמורה גם בייגל וגם סלט קטן וגם אייס-קפה. זה המון בשביל מחיר כל כך נמוך.

ולשלם עשרה שקלים על שלושה בקבוקי שמן, כשהמחיר הרגיל של כל בקבוק הוא שמונה שקלים לפני מבצע... לא נעים לתת מעט כל כך ולקבל הרבה כל כך, לא?

רגע לפני שאתם צוחקים בשעשוע, נסו להיזכר בסיטואציות אחרות.

שכנים חדשים הגיעו לבניין, ואתם, אנשים אדיבים ונדיבים, קיבלתם את פניהם בעוגה ביתית נחמדה. חודש אחר כך ערכתם קידוש לרכה הנוולדת, והשכנים החדשים הפתיעו אתכם במגש פטיפורים יוקרתי ומרהיב.

מה הרגשתם? אוח, לא נעים בכלל. מה אנחנו נתנו להם ומה הם החזירו לנו...

לרגל יום ההולדת שלכם קיבלתם במתנה צ'ק נחמד מהדוד, ונזכרתם בחיורון שכשהדוד הזה חגג את יום הולדתו - הסתפקתם רק באיחולים טלפוניים, אפילו לא קפצתם לביקור. בושות.

ובכן, איך אנחנו, אותם אנשים ששמחים לנצל מבצעים ולקבל את הכי הרבה בעד הכי מעט - הופכים להיות נבוכים כל כך מול אנשים שהענקנו להם מעט וקיבלנו מהם הרבה? מה ההבדל?

נראה שהתשובה כאן די ברורה: מול החנות אנחנו לא מנהלים מערכת יחסים אישית. המבצע הוא לא 'טובה' שבעל העסק עושה אתנו, הוא גם לא חשב עלינו באופן אישי. לו יש את השיקולים העסקיים שלו, ולנו יש את השיקולים הכלכליים שלנו, ומפגש האינטרסים הזה הוא לא אישי - ולכן גם לא דרמטי משום כיוון.

מול חברים ובני משפחה היחסים הם אישיים לגמרי, ולכן התמונה ממש שונה.

אם חבר מעניק לנו מתנה או מחווה - הוא מעניק אותן לנו, באופן אישי, מתוך חשיבה עלינו. הגיוני, אם כך, שתיווצר אצלנו

תמונה במרחב, בלי לתת זה לזה. יחסי אנוש בריאים אינם סימטריים.

הדדיות - יחסי גומלין בין שני צדדים, בהם יש תועלת ללא נתינה זהה.

במצב יחסי הדדיות, היכולת לשרוד טובה יותר מאשר ביחסי סימטריה.

משהו לקחת לדרך:

לפעמים אנחנו נופלים לנתינה סימטרית - פשוט מטעמי עצלות.

קל, ברור ומוגדר יותר לתת לפי משקל, במידה דומה לזו שקיבלנו.

אבל אֵל תתנו לנוחות הזו לבלבל אתכם. אם אתם מעוניינים באמת ביחסי אנוש טובים, ותרו על המשקל לטובת הרגשת הלב, ותנו לזולת מה שאתם מרגישים שהוא רוצה לקבל.

משפט כוח:

בעולם שבו כל אחד נותן מה שהשני צריך - כל אחד מקבל את מה שהוא רוצה.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח'. ד"ר עוז מרטין פסיכותרפיסט בעל שם ספריו יצאו בהמדרות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן להתקשר: 058-7676321)

הצרכים הכי עמוקים שלה: הצורך להרגיש שהיא אמא טובה, שהתינוק שלה שמח, שהוא מכיר אותה, שהוא מתפתח היטב.

מבחינתה, היא קיבלה חזרה בדיוק כמה שהיא היתה רוצה לקבל.

נתינה נכונה, איכותית, כמו שהיינו רוצים לתת - היא כזו; לא פונקציה של גודל וכמות, אלא של התאמה מדויקת לצורך ולרצון של הנותן ושל המקבל.

ולכן, מדידת הכמות של כמה אנחנו נותנים לעומת כמה שקיבלנו, לא תוכל ליצור סימטריה. היא לא תוכל, כי ייתכן מאוד שמה שהזולת צריך מאתנו עכשיו הוא לגמרי לא משהו מקביל למה שהוא נתן לנו. לפעמים, כוס מים קרים ברגע הנכון של צמא מציק, שווה כמו ארוחת-שלוש-מנות; לפעמים מילים טובות הן תמורה הולמת לסכום כספי; לפעמים התעניינות כנה היא שווה ערך למתנה ארוזה בצלופן.

וכל זה נכון, למרות שמנקודת מבט עסקית זה כל כך לא נכון. אבל זהו, שאנחנו מדברים על נקודת מבט אישית מאוד, אנושית מאוד, שאמורה לבחון דברים בצורה שונה.

וזו המסקנה המעניינת: הסימטריה יכולה להתקיים - רק בתנאי שנוותר עליה.

מילון מונחים:

סימטריה - שני עצמים זהים המתייחסים זה לזה ויוצרים

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ... וַיֵּצֵא הַלֶּחֶם בַּעֲמֹלֶק", מדוע הורה ליהושע להילחם בעמלק, ולא נלחם בעצמו?



פנינים ופרפראות לפרשת השבוע

מלחמתם, ועל כן הוצרך לעשות השתדלות רבה ולהילחם בכלי נשק, בחרבות ובחניתות. משה ידע שיש צורך גם בתפילה, ואם הוא ילך להילחם תיעצר תפילתו, ולכן אמר ליהושע 'בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וַיֵּצֵא הַלֶּחֶם בַּעֲמֹלֶק', כלומר 'וַיֵּצֵא' מהר חורב מסביב הצור, שהיה שם עם הזקנים לענין המים, ולך 'הַלֶּחֶם בַּעֲמֹלֶק', ויהיה זה 'מִחָר', כשבמקביל 'אֲנָכִי נָצַב עַל רֹאשׁ הַגְּבָעָה' להתפלל בעבורם. **מלבי"ם:** במלחמת סיחון ועוג נלחם משה בעצמו, משום שהיתה זו מלחמה שהתנהלה על ידי הקב"ה בנסים גלויים, כפי שאמר למשה: 'אֵל תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נִתְּתִי אֹתוֹ' (דברים ג, ב), שהיו אז ראויים לניסים, בניגוד למלחמה בעמלק, שבה הסתיר הקב"ה פניו מהם ונדרשו למלחמה טבעית. כל ענינו של משה היה מעשה נסים ולא היה בכוחו להילחם מלחמה טבעית, ועל כן הוצרך משה להורות ליהושע, שערך ומוכן לרשת את הארץ

הרב חגי ולוסקי

מדרש רבה (כו, ג): "למה ליהושע? מתחילה אתה דורש שהיה מבקש להדריכו למלחמה לפי שהוא עתיד להכניס את ישראל לארץ. דבר אחר, למה ליהושע? אמר לו: זקנך (משה) אמר ליהושע: זקנך, יוסף) על ידו ירדו למצרים, לך הזדווג עם מי שאירע אותם בעלותם ממצרים. דבר אחר, למה ליהושע? אמר לו: זקנך אמר 'אֵת הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרָא' (בראשית מב, יח), ובזה כתיב 'וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים' (דברים כה, יח). יבא בן בנו שאמר 'אֵת הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרָא' ויפרע ממי שנאמר עליו 'וְלֹא יָרָא אֱלֹהִים'."

אברבנאל: משה רבינו ראה שהיתה זו עת צרה ליעקב, שהיו בני ישראל חוטאים על ריבם ונסותם את ה', שהראו שאינם מאמינים חלילה בהשגחתו ובנפלאותיו, ולכן באה עליהם צרה זו להענישם. משה חשש שמסיבה זו אולי לא יגן עליהם הקב"ה ולא ילחם את

הנְבִיאָה היא 'אַחוֹת אֶהְרֵן', שהוא אחיה הגדול.
אלשיך: חז"ל אומרים (מגילה יד ע"א) "אמר רב: שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן ואומרת: עתידה אמי שתלד בן שיושיע את ישראל". נבואה זו התגשמה רק כעת, לאחר שטבעו המצרים בים סוף. ולכן כשראתה שהתקיימה נבואתה, שהתנבאה בהיותה רק אחות אהרן, שהתנבאה על לידת משה, שיושיע את בני ישראל, לקחה את התוף בידה. במילים 'אַחוֹת אֶהְרֵן' הדגישה התורה את נבואתה, בעודה אחות אהרן, טרם לידת משה.
רש"י הירש: ללמדנו שמעמדה בעם בין הנשים היה זהה למעמדו של אהרן בין הגברים. כדרך שהפיץ אהרן בין הגברים את הדברים שנאמרו למשה, כך עשתה מרים בין הנשים.
 (מתוך הספר תורתך שאלתי)

באמצעות מלחמה טבעית בעזרה אלוקית בניסים נסתרים, שיעשה זאת גם במלחמה מול עמלק.

וּתְקַח מְרִים הַנְּבִיאָה אֶחוֹת אֶהְרֵן אֶת הַתֵּף בְּיָדָהּ וּתְצַאן כָּל הַנְּשִׂים אַחֲרֶיהָ בְּתַפִּים וּבְמַחֲלֹת (טו, כ)
מדוע נכתב שהיא 'אחות אהרן', ולא הוזכר גם משה?
בכור שור: דרכה של התורה להזכיר את אחיה הגדול של אשה, כשמציין את שמה, כדוגמת 'בְּשֵׁמֶת בֵּת יִשְׁמָעֵאל אֶחוֹת נְבִיאוֹת' (בראשית לו, ג).
רמב"ן: משום שבשירת הים הוזכרו רק משה ומרים ולא הוזכר אהרן, רצתה התורה לכבדו וציינה את שמו בדרך כבוד, ש'מְרִים

"הייתי אומר שהכי חשוב זה לא לפספס שום פרט, כי אני עובד הרי בהפקדת תשלומים ובחישוב גובה השכר או המלגה שמגיעים לאנשים וכל טעות עלולה להיות מתורגמת לאיסור גזל חלילה וחס. זה באמת מאוד מאוד חשוב, בכל מקום עבודה באשר הוא. אבל ב'דרשו' יש עוד עניין מאוד ייחודי לארגון הזה..."



הרב לוי יצחק פרנצוויז, מנהל מחלקה באגף החשבות והנהלת החשבונות של 'דרשו', מספר על העבודה המאתגרת ועל הסיפוק שהוא מרגיש בה

למגידי שיעורים, לרבנים, מלגות לאברכים ולבחורי ישיבות, לעמלי תורה.
 "מצות 'ביומו תתן שכרו' זאת מצווה גדולה גם כשמדובר בעבודה של דברי חול, על אחת כמה וכמה כשמדובר בתשלום על מלאכת הקודש של הפצת תורה והרבצת תורה.
 "ועל אף שאני כמובן רק פקיד שמבצע את המוטל עלי, עם כל זאת, עדיין אני מרגיש שיש בזה זכות גדולה וחז"ל הקדושים כבר אמרו כמה חשוב העניין הזה של להיות 'נטפל לעושי מצוה'.
 "ובנוסף, מעבר לכל האמור, יש כאן גם את העניין של עבודה בארגון גדול ומסודר, זאת עבודה מאתגרת שגם ממלאת אותי בסיפוק רב ואני גם לומד במהלכה הרבה מאוד".

אליעזר (לייזר) רוט

הרב לוי יצחק פרנצוויז הצטרף לצוות המשרד של 'דרשו' רק לפני שלושה חודשים, אבל מאז הוא הספיק להיכנס לעניינים ולהתנהל כ'איש 'דרשו' מזה עידן ועדינים.
 בימים האחרונים ביקשנו לראיין אותו ל'הפנתח', ולשאול אותו כמה שאלות.

מה אתה עושה בעצם ב'דרשו'?

אני עובד בהנהלת חשבונות ושכר, בחלק מהאגפים של ארגון 'דרשו' וזרוע החיזוק שלו 'אחינו'. במסגרת זאת אנחנו מכינים את התלושים, מחשבים את שכרו של כל עובד, כמו גם מלגות עבור נבחנים המשתתפים בתוכניות השונות ועוד ועוד.

אז איך זה באמת לעבוד ב'דרשו'?

"האמת שזה עבורי כמו התגשמות של חלום. יש כאן את כל מה שרציתי, כי קודם כל זה מקום תורני, העבודה עצמה מתבצעת במשרד שבו כל העובדים יראים ושלמים, כל השיג והשיח הוא חרדי תורני, וזה דבר שמאוד מאוד רציתי שיהיה במקום בו אני עובד.
 "בנוסף, הפעילות של הארגון, מדובר במעצמה תורנית שאין לה אח ורע. כשאני מפקיד משכורות במסגרת עבודתי, אלו לא סתם משכורות לאנשים שנתנו שירות גשמי, אלו משכורות

אתה מרגיש שהעבודה ב'דרשו' גורמת לך להיות בנאדם אחר?
 "האמת שכולנו התחנכנו על הערכה ללומדי תורה ועל השאיפה להיות לומדי תורה בעצמנו. לצערנו חלקנו צריכים לצאת לעבודה, ומי שזוכה לכך, עובד במקום שהוא תורני כשלעצמו. אין ספק שההתעסקות הזאת כל היום עם לומדי תורה ועם הפצת תורה, משפיעה גם פנימה, כמו שאומר ה'חינוך' הידוע שאחרי הפעולות נמשכים הלבבות, וזה בהחלט משפיע לטובה, אני מקווה שההשפעה הזאת תימשך ואף תתעצם לאורך ימים ושנים".

"הייתי אומר שהכי חשוב זה לא לפספס שום פרט, כי אני עובד הרי בהפקדת תשלומים ובחישוב גובה השכר או המלגה שמגיעים לאנשים וכל טעות עלולה להיות מתורגמת לאיסור גזל חלילה וחס.

"זה באמת מאוד מאוד חשוב, בכל מקום עבודה באשר הוא. אבל ב'דרשו' יש עוד עניין מאוד ייחודי לארגון הזה, והוא

היחס המכבד. אנחנו לא רק נותנים מלגות ללומדי התורה, לא רק מפקידים משכורות למרביצי התורה, אנחנו בעיקר בעיקר מכבדים את לומדי התורה, עונים להם לטלפון בצורה מכבדת, מתייחסים לכל בקשה בכבוד גדול, מייקרים אותם ואת התורה שלהם. זה 'רוח המפקד' כאן ב'דרשו', משקיעים בזה הרבה מאוד משאבים ומאמץ, כדי שנבחני 'דרשו' ירגישו שכאן זה מקום שבו מכבדים אותם, אוהבים אותם ורוצים בהצלחתם."

אותו אחד מהקיבוץ אמר: אני עושה ניסיון, אשתי תדליק נרות שבת כמה שבועות, אם נראה שאכן הם דולקים זמן רב יותר, אני מבטיח לחזור לשורשים



אז כמה זמן דולקים נרות השבת אצלכם בבית, והאם משך הזמן שהם דולקים נראה לכם טבעי?

ואשתי עומדים המומים למראה הנרות הדולקים זמן רב, הרבה מעבר לזמן הרגיל.

אותו אחד מהקיבוץ אמר: אני עושה ניסיון, אשתי תדליק נרות שבת כמה שבועות, אם נראה שאכן הם דולקים זמן רב יותר, אני מבטיח לחזור לשורשים. לכן ביקש את מקור המאמר.

כעבור חודשיים התקשר אלי היהודי מירושלים וסיפר שחברו מהקיבוץ התקשר נרגש כולו שבכל שבת הנרות דולקים זמן רב הרבה מעבר לרגיל ובעקבות כך הוא כבר החל ללכת להתפלל שלוש פעמים ביום, ולהניח תפילין אחרי חמישים שנה שלא הניח תפילין! לפני ראש השנה ביקש היהודי מהקיבוץ לשוחח עמי בטלפון. הוא החל לבכות בכי תמרורים: "אתה לא מכיר אותי", אמר, "אני יכול לדבר אתך ולבכות. הייתי בשאל תחתית, רח"ל. ח"ו לא להכעיס, הייתי בודד, ללא משפחה. דע לך, שרק בזכות ה'בני יששכר' הזה שאני רואה כל שבת ושבת, אני שומר שבת במלואה ושומר תורה ומצוות כתיקונן!".

בגור עורכים מבצע חלוקת נרות לכבוד שבת, ביקשו ממני לכתוב את דברי ה"בני יששכר" ואמרו לי שנים חילונית אמרו שלאחר שנוכחו בכך הן לא רק מדליקות נרות שבת, אלא החלו לשמור עוד דברים.

בויז'ניץ מסיימים כל שבת את הטיש מאוד מאוחר, ואומרים לי האנשים בכל שבת כשחוזרים מהטיש ורואים עדיין את הנרות דולקים, זה נותן להם כוחות עצומים. נותן כח גם לאישה המדליקה את הנרות, איך היא ניגשת להדליק את נרות, להיווכח איזה ערך יש לזה בשמים.

זה דבר בדוק ומנוסה, כל אחד יכול להיווכח בזה אצלו בבית.

'במה' שמות תשפ"ג

הובא ע"י הרב פנחס זרביב מכוון למעשה לתגובות ולחומר נוסף (p0583271323@gmail.com)

חז"ל הקדושים מביאים במדרש על הפסוק "ויברך אלוקים ביום השביעי", חמישה תנאים הדורשים במה הקב"ה בירך את השבת.

בין חמשת התנאים הקדושים הללו מופיע גם רבי אליעזר, שאומר ש'ויברך אלוקים' הכוונה שבירכו בנר. המדרש מביא מעשה נפלא: אמר רבי אליעזר, פעם אחת הדלקתי את הנר בליל שבת ובאתי ומצאתי אותו במוצאי שבת ולא חסר כלום.

שואל ה"בני יששכר" הקדוש (מאמרי השבתות כלל ג', אות ה', ב), כשחז"ל מספרים דבר, הם חפצים שאדם ילמד מכך. וכי המעשה שאירע לתנא רבי אליעזר, זה חידוש? הרי מדברים על תנאים ואמוראים קדושי עליון החיים מעל לדרך הטבע. אבל אצל כל יהודי, הייתכן דבר כזה?

לשון קודשו של ה"בני יששכר": "ומוכרחים אנחנו לומר שזה הוא לכל איש הישראלי, שנרות של שבת מתברכין יותר באורה מכל ימות החול, לזה רב ולזה מעט". ובסוגריים הוא מוסיף, "וכמדומה שהמבינים יודעים זה".

מדי ליל שבת אני מוסר שיעור בויז'ניץ. לפני מספר שנים הבאתי את ה"בני יששכר" הזה, והרחבתי מאוד את הדיבור על כך.

ביום ראשון קיבלתי טלפון: "אני גר בירושלים ועובד בבורסה ברמת גן. עובד איתי יהודי מהקיבוצים, נשאר אוד מוצל מאש לאחר השואה הנוראה, אחד מעיר, בלי אבא ואמא, רחוק מהיהדות, ד' ירחם, ח"ו לא להכעיס, והוא שאל אותי על נרות השבת האם אני מספר לו מיסטיקה?... אמרתי לו שהרב טויסיג אומר שיכול להעיד על כך".

כמעט כל חתן וכלה אני משתדל להעביר להם את דברי קודשו של ה"בני יששכר" הזה, לקראת הדלקת נרות הראשונה בביתם. מאות חתנים, בלי גוזמא, אומרים לי לאורך השנים, כל שבת אני

לפתע, תוך מאמץ לא פשוט, פצה הרב את פיו. הם התקרבו אליו כדי לשמוע מה ירצה, ושמעו אותו מבקש כי ישירו שיר בשפה הרוסית דווקא. לנוכח הבקשה המוזרה נפערו עיני המנגנים בתדהמה רבתי, הם כלל לא ידעו כי הרב מחבב שירים בשפה הרוסית...



מדוע ביקש ראש הישיבה הגאון רבי יאיר ישראל זצ"ל, לשמוע שירים ברוסית ביזמויים האחרונים לחייו?

גם כשסיימו את השיר השני שב הרב יאיר וביקש שיר נוסף ברוסית, וגם הפעם הצליחה קבוצת המנגנים לשלות מזכרון מעומעם שיר רוסי ישן ולשוררו...

כשסיימו לשיר, בכוחותיו האחרונים משך הרב יאיר את הווילון המפריד בין מיטתו שלו למיטת שכנו, ולחש לחולה השוכב לצידו: 'נו, היה יפה? אהבת את השירים הללו?' - - -

או אז התבררה התעלומה.

בבית החולים, באותם ימים נוראים, מיוסר בכאבים עזים ודואב עד אין סוף, מה שהדאיג את הרב ישראלי היה החולה הגלמוד, ישיש שעלה מרוסיה, ושכב לצידו באותו החדר.

והיטב ידע, כי כשיעלו הצלילים הענוגים של הנעימות הרוסיות בחלל תהיה לשכנו קורת רוח בעומק שאול מצבו, וזה מה שהעסיק אותו עכשיו - על ערש דווי!

סיפור מדהים זה, אותו סיפר לנו בנו בימי השבעה, מעמיד לנגד עינינו תמונה חיה וברורה של מסירות אמתית לזולת, של חסד אמיתי וטהור תוך מאמץ לא קל, מתוך חשיבה מעמיקה על צרכי הזולת ורצון לסייעו.

גם כשאין כוחות, גם כשהמצב בכי רע, גם כשהחולי מתגבר, גם כשכל מילה דורשת מאמץ - המסירות לזולת חיה וקיימת, בוערת ומלהיבה, מחייבת ומאתגרת!

אשרינו שזכינו, שאנו יכולים לפעול למען הזולת ולהתמסר למידת החסד, במאמץ קל בהרבה, תוך התגברות על קשיים קטנים הרבה יותר. הבה ננצל את הכוחות שיש לנו, את היכולות הטבועות בנו, את כל כוחותינו ומשאבינו - כדי להיטיב לזולת, כדי להתמסר ליהודי אחר, כדי לסייע למישהו. כך נזכה להעצים את מידת החסד והנתינה, ונזכה באוצרות השפע המורעפים לעוסקי החסד באהבה!

(קובץ דרישה וחקירה, גליון קפב)

הסיפור הבא הוא סיפור 'טרי' יחסית, שהתרחש לפני כחודשיים ימים. בבית החולים 'מעייני הישועה' שבבני ברק שהה אז הרה"ג רבי יאיר ישראל זצ"ל, שכיהן כראש ישיבת 'תפארת ישראל' בראשון לציון, עד שחלה ומצבו הלך והידרדר.

מדי יום ביומו הגיעו בני משפחה, תלמידים וידידים קרובים לבקרו, וראו את המאור הגדול שלאורו צעדו הולך ודועך... ביום שלפני יום פטירתו, רבי יאיר כבר היה חלש מאוד, בקושי הצליח להוציא הגה מפיו. סביבו מכשירים שונים וצינוריות במגוון גדלים וצבעים, פניו חיוורות כסיד וכל כולו כחוש ותשוש.

צוות מתנדבים - מנגנים הגיעו לשמח את לבו ולעודד את מצב רוחו, ואף הצליחו להעלות חיוך קל בזוויות שפתיו הדואבות...

לפתע, תוך מאמץ לא פשוט, פצה הרב את פיו. הם התקרבו אליו כדי לשמוע מה ירצה, ושמעו אותו מבקש כי ישירו שיר בשפה הרוסית דווקא.

לנוכח הבקשה המוזרה נפערו עיני המנגנים בתדהמה רבתי, הם כלל לא ידעו כי הרב מחבב שירים בשפה הרוסית, זאת ידיעה חדשה אותה לא שיערו מעולם...

הם נעצו עיניים תמיהות זה בזה, מבולבלים מהבקשה המשונה. הם הניחו שאולי עקב חולשתו הגדולה הוא מבקש לעורר זכרונות ילדות, או אולי, חלילה, דעתו אינה צלולה.

אלא שמבטו של הרב היה כה נחוש ומתחנן שהוא מבקש שירים בשפה הרוסית דווקא, והם החלו להעלות בזכרונם שירים רוסיים שהכירו, וכשהחלו לנגנם - עלתה בת שחוק קלה על שפתיו...

כשסיימו את השיר הראשון, שב הרב יאיר וביקש שיר נוסף, גם הוא ברוסית דווקא. המנגנים נאלצו לדלות מירכתי מוחם שיר נוסף, וכשהצליחו - התחילו לנגנם.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת



מזוודה שנשרפה מתנור



משולחננו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

אף שהניחו עדיין לא היה שם חמה חייב, ונחלקו שתי תירוצי התוס' אם נחשב מעשה נזק בידיים כדין אשו משום חיצו או שכיון שהחמה הגיעה אחר כך לא נשב מעשה בידיים וחייב כדין אשו משום ממונו. ולכן גם כאן שהניח מגבת באופן שסו התנור להדלק נחשב מזיק בשוגג.

אכן, זהו לגבי המזוודה עצמה. אבל לגבי תכולת המזוודה יש פטור של טמון באש, וזה תלוי בשתי תרוצי התוס' שאם זה נדון כמעשה בידיים נפסק בשו"ע סי' תי"ח שחייב גם על טמון אל לת' הב' פטור על טמון, ודעת הרמב"ם שגם באשו משום חיצו פטור על טמון, ודעת הגר"ש היימן בחי' (סימן י"ד) שיש לפטור מספק שהמוחזק יכול לסמוך על שיטת הרמב"ם, ודעת החזו"א ב"ק (סי' ב' סק"ו) שאין לפטור את המזיק בטמון כיון שלא נזכר דעתו בשו"ע, גם הכריע החזו"א כת' הב' של תוס' להלכה שאין להחשיבו כמזיק בידיים.

ויש להוסיף שדעת הברכת שמואל שאף שמבואר בגמרא שטמון באש פטור מ"מ חייב המזיק לפצות את הניזק לצאת ידי שמיים, והחזו"א סי' ב' כתב די"ל שגזירת הכתוב לפוטרו אף בדיני שמיים.

שאלה: מעשה בישיבה גדולה שאחד מחברי החדר הפעיל את התנור שידלק בשעה מסויימת ע"י שעון והגיע חבר נוסף וראה את התנור כשהוא מכובה והניח את המגבת שלו ע"ג התנור, וכאשר התנור נדלק המגבת התחילה לבעור ונשרף מזוודה של אחד מחברי החדר עם כל תכולתה שכללה מצלמה ונגן כשרים וחולצות יקרות ועוד חפצים אישיים, ובסיעתא דשמיא כיבו את החשמל והצליחו לכבות את השריפה. כעת השאלה, מי חייב לשלם האם מפעיל התנור או שמא מניח המגבת שהוא גרם לאש לפרוץ?

תשובה: הנדון מרוכב ככל דיני ממונות שהם כמעין הנובע, ונבאר הצדדים בזה כמובן לא להלכה כי הדבר יכול להשתנות בכל שינוי קטן בפרטי המעשה.

בעל התנור שהפעיל אותו פטור כיון שלא היה נדלק ממנו אש אם לא היו מניחים עליו מגבת, ואותו שהניח המגבת יש לחייבו מאחר שע"י שהניח מגבת גרם לדליקה, אף שבשעה שהניח את המגבת היה התנור במצב מכובה, מבואר בתוס' סנהדרין עז. שמי שהביא אדם למקום שסוף חמה לבוא ומת

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מה דין הקלמר שהילד הקדישו?



נזיר דף ט

בית שמאי למעמייהו דאמרי אין שאלה להקדש

שנה [לפני גדלות], חוששים שנדריו חלים, ויכול להקדיש (שו"ע יו"ד סי' רלג ס"א) ולכן יש לחשוש שחל ההקדש, וצריך הילד לשאול לפני שלושה אנשים גדולים, שהרי קי"ל כבית הלל דיש שאלה להקדש (נזיר ט.).

(גליון מים חיים - מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל)

שאלה: למדו ב'חידר' משניות שקלים, שאנשים היו מקדישים נכסיהם להקדש והגזבר היה מוכרם ומשתמש בכסף לצורך גבוה, קם ילד בן שתיים עשרה ואמר: הריני מקדיש את הקלמר שלי להקדש, והוסיף שהקלמר היה שלי היות שקיבלתי אותו במתנה מאבא. מה עליהם לעשות?
תשובה: ילד שהגיע לגיל פעוטות שהוא מגיל שתיים עשרה

המתפלל בשכיבה - האם צריך להצמיד את רגליו?



ובדיעבד, אף אם לא קרב את רגליו זו לזו כלל, יצא ידי חובתו. ומי שאינו יכול להצמידן, יקרבן ככל האפשר. וגם הנאלץ להתפלל בישיבה או בשכיבה, צריך להצמיד את רגליו בשווה.

[שו"ע צה, א, ומשנ"ב א-ב; בו"מ דרשו, 2 ו-5]

בעת תפילת שמונה עשרה, צריך האדם להדמות למלאכים שאין להם כל מחשבה גשמית, וכל מחשבתם רוחנית, בעניני עבודת הבורא. לשם כך נוקטים גם בפעולה חיצונית של הדמות למלאכים, והיא הצמדת הרגליים זו לזו בשווה, כפי שנאמר על המלאכים: "ורגליהם רגל ישרה", כלומר, שנראות כרגל אחת.

האם מותר להתפלל בעינים פקוחות ללא סידור?



ויש אומרים שאף לדעת הזוהר מותר להתפלל בעינים פקוחות כשהמבט מושפל ואינו מתבונן בשום דבר; ולכתחילה נכון להחמיר ולעצום את עיניו. ותפילה מתוך סידור בעינים פקוחות - מותרת לכל הדעות.

[שו"ע צה, ב, משנ"ב ד-ה, וביה"ל ד"ה צריך; בו"מ דרשו, 11]

לפני תפילת שמונה עשרה ראוי להביט אל השמים כדי לעורר את הכוונה, וכן במהלכה - אם יש צורך בכך. אולם במשך התפילה עצמה צריך לכופף את הראש מעט ולהשפיל את המבט למטה. ולדעת הזוהר חובה לעצום עינים בשעת התפילה, ומי שאינו עושה כן אינו זוכה לראות פני שכינה בשעת פטירתו;

מהי תנוחת הידים הרצויה בשעת תפילת 'שמונה עשרה'?



הרמוזה בימין, על מידת הדין הרמוזה בשמאל; וכן יש לכופף את האגודל לתוך כף היד. ומי שקשה לו להתפלל באופן זה, רשאי להניח ידיו על גבי ה'סטנדר' שלפניו וכדומה, וכן נהגו כמה מגדולי ישראל.

[שו"ע צה, ג, ומשנ"ב ו; בו"מ דרשו, 15-14]

בשעת תפילת שמונה עשרה צריכה תנוחת הידים להיות כפי שנהוג להניחן בשעה שמבקשים דבר מה מהמלך. היו מקומות שבהם נהגו להניח את הידים כנגד הלב לאות הכנעה; וגם לפי תורת הקבלה יש להניח את הידים בצורה זו, כאשר הימנית מונחת על גבי השמאלית - לרמז על התגברות מידת הרחמים

* הנמצא בדרך במשך זמן התפילה, ואם יעצור מהליכתו לתפילה לא יוכל לכוון בתפילתו מחמת לחץ הזמן וכדומה - רשאי להתפלל תוך כדי הליכה, ואף אם כיוון ההליכה אינו בכיוון התפילה הראוי.

* הנמצא בטיסה או בנסיעה אשר תגיע לסיימה לאחר חצות הלילה, וטרם התפלל ערבית, ואינו יכול להתפלל בעמידה - יש שהורה שיתפלל בישיבה, ויש שהורה שיתפלל בהגיעו ליעדו.

* העומד ונשען על דבר מה במידה כזו שאם ינטל המשען יפול - אינו נחשב כעומד לענינים המצריכים עמידה. ובתפילת שמונה עשרה אסור להישען כלל, ובשעת הדחק יש להקל.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה צריך לכוון בברכת 'אהבה רבה'?

לבבו ובכל נפשו. ודברים אלו הועתקו בספר עטרת זקנים, ומשם הועתקו גם במשנה ברורה.

ובכף החיים כתב עוד, שבשעה שאומר בברכת אהבה רבה, "ולא נבוש ולא נכלם לעולם ועד" (כפי נוסחו, ובדומה לכך הוא בנוסחאות שבסידורינו) - "ישפוך נפשו על זרעו, שלא יגרמו לו בוש וכלימה בעולם הזה ובעולם הבא חס ושלום".

[בו"מ דרשו ס, 1, בהרחבה ע"פ המקור]

בספר השל"ה הקדוש כתב: תמיד תהיה תפילה שגורה בפי אב ואם, להתפלל על זרעם, שיהיו לומדי תורה, וצדיקים, ובעלי מידות טובות, ויכוין במאוד על זה בברכת התורה - "ונהיה אנתנו וצאצאינו" וכו', וכן בברכת 'אהבה רבה' - "אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בלבנו" וכו', יחשוב גם כן על זרעו וזרע זרעו עד עולם. וכן (ב'ובא לציון') כשאומר "למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה". בכל מקומות כאלה, יעשה תפילתו קבע בכל

לפתוח את היום בטוב...



הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il